

voor de vrijheid, daar zij integendeel onomwonden verklaren, dat de bestrijders van Jehovah moeten uitgeroeid en de Baälpriesters gedood worden. Wat hen tot spreken, tot getuigen dwong, dat was niet hun consciëntie, maar de last des Heeren, het Woord van Jehovah.

Deze mannen nu, welke middelen hebben zij gebezigd om de waarheid ingang te doen vinden? Vóórdat Israël als volk optreedt, wandelen zij als vreemdelingen over de aarde, in eigen huis en omgeving den Eenigen waren God aanbiddende, maar geen geweld plegende om het geloof in Hem op te dringen, terwijl zij integendeel bidden zelfs voor hen die den Heere verzaken en bespotten. Ook in latere tijden treden zij, buiten Israël, enkel als gezanten of getuigen op, terwijl zij het straffen aan God zelven overlaten, zooals wij o. a. uit den ondergang van Belsazar kunnen leeren. In Israël was hunne roeping eene eenigszins andere. Vermits Jehovah, totdat de tijden zouden vervuld zijn, door Israël als volk wilde geëerd worden, openbaarde Hij zich door bijzondere teekenen, en legde Hij zelf soms harde straffen op. Zoo werden ook zijne profeten enkele malen op uitdrukkelijken last van den Heere geroepen om de Baälpriesters te dooden, hun dood te eischen of met andere straffen te dreigen. Maar toch ook dan treden zij enkel als getuigen van hunnen Heer, zonder eenigen last van menschen, op. Zij roepen niet vóór hun optreden de bescherming in van de overheden; vertoonen geene opdracht van eene geestelijkheid; vormen geene machtige partij; stichten geene school. Eer en roem bejagen noch behalen zij; integendeel worden zij door hoog en laag met schimp en smaad overloden, en, hoe angstig en benauwd sommigen hunner als personen ook geweest zijn, toch bezegelt meer dan één hunner zijn getuigenis met den dood.

Ook van deze mannen, wier grootheid voor den hedendaagschen beschouwer of verborgen of verbazingwekkend is, zegt de apostel: „Zij hebben bespottingen en geeselen geproefd, en ook banden en gevangenis; zijn gesteenigd geworden, in stukken gezaagd, verzocht, door het zwaard ter dood gebracht, hebben gewandeld in schaapsvellen en in geitenvellen; verlaten, verdrukt, kwalijk gehandeld zijnde; (welker de wereld niet waardig was) hebben in woestijnen gedood, en op bergen, en in spelonken, en in de holen der aarde.” Deze martelaren of getuigen (*μαρτυροί*), verkondigden niet een verheven